

Kupčija gre nazaj, če je prodajalec vpričo dveh svedokov ali pismeno se zavezal, da stoji toliko in toliko dni dober pa je med tem žival res zbolela. Isto tako zgubi kupčija veljavo, če kupec dokaže, da je žival za polovico predrago plačal. Ker je iz navedenega jasno, da je tukaj jako važno poznati naštetje živinske bolezni, zato jih bomo zaporedom razlagali. (Dalje prih.)

Sejmi na Koroškem. 27. marca Velikovec, 28. marca Ukve, Špital, Pliberk.

Dopisi.

Iz okolice ptujske. (Še nekaj o volitvi v okrajni zastop.) V prejšnjem „Gospodarji“ je dopisnik iz Ptuja pohvalil kmetske velikoposestnike, ki so pustili doma silno delo ter prišli k volitvi in so tako složno glasovali, kakor je to le pri politično visoko izobraženih možeh v navadi. Zares so ti moške popolno hvalo zaslužili. Slaba hvala pa gre tistim, ki niso primorani svojih velikih posestev z lastno roko orati in kopati pa se njim itak ni račilo priti. Eden se je, nevem kam, odpeljal, eden pa si je pre izkaznico nekam založil, druga pa mu ni skoz okno priletela; eden pa namerava, kakor se čuje, naravnoč k protivnikom pristopiti, če mu zanaprej ne bode več mogoče iz okrajne blagajnice žepov si polniti itd. Na vse veke bodo pač resnične ostale besede našega Gospoda: Jaz sem si kupil njivo; jaz pa pet parov juncev; jaz pa sem si ženo vzel in zato ne morem priti.

Iz Šmartna pri Slov. Gradci. (Tožba.) Tisti g. J. Schw....., kateri je v tednico zapisoval o „domačih buteljnih“ (glej dopis iz Šmartna pri Slovenjgradci „Slov. Gospodar“ šte. 6), toži zdaj zavoljo razžaljene časti. Kar njega čast zadeva, mu iz srca privoščimo; vendar ko mu bode po tožbi čast zopet povrnjena, (kar se bo gotovo zgodilo — ker resnico prej omenjenega dopisa („Sl. G.“ šte. 6.) želi, zamore in tudi hoče mnogo prič popolnem dokazati) bomo ob priliki „Sl. G.“ poročali še tisto, kar smo dozdej opustili. Toda uže za naprej se mu bo vse s pričami potrdilo, da mu ne bode več treba delati se razžaljenega, kakor da bi mu kdo drug čast skazil, a ne sam. Črevljar naj ostane pri svojem kopitu; komur manjka vseh zmožnostij za odrejo otrok, ta naj to prepušča drugim! Več faranov.

Iz Središča. (Sejem.) Naš trg je na meji Magjarske in Horvaške ter za sejme jako pripraven kraj. Prejšnji sejmi so bili tudi jako obiskovani, le kakih 10 let sem so skoraj popolnoma propadli. Naš občinski zastop pa je spoznal potrebo sejmov in vse žile napel nje zopet povzdignoti. Zategadelj je predstavil sejem na ugodniše dneve in za vse sejme, ki bodo to leto, oprostil trgovce ž živino in tudi kramarje vsakšne mestnine. Razven tega dobi vsak, ki prižene živinče na sejem, $\frac{1}{2}$ litra

dobrega vina brezplačno. Bil je toraj zadnji sejem dne 17. marca prav obiskan. Prignalo se je dosta živine, pa tudi kupcev ni manjkalo. Prišli so celo iz Lipnice in Zalovarske županije na Ogerskem. Precej živine se je prav dobro prodalo. Kakor zadovoljnost kupcev in prodajalcev kaže, bode prihodnji sejem na den sv. Pankracija, t. j. v četrtek 12. maja zopet prav dobro okiskan, ker bodo tudi takrat pogoji zadnjega sejma veljali. Hvala gre občinskemu zastopu in vsem tistim tržanom, ki so se za povzdigo naših sejmov trudili in mnogo žrtvovali. Naj le sloga vlada povsod, ker sloga jači, nesloga tlači.

Od Malenedelje. (Vreme — šolske sitnobe.) Mrzel sever je prenehal, kateri je bil jako razhladil svet. Ljudje so začeli opravljati gorička dela kakor rez in grobanje. Ako bode ugodno vreme, bodo začeli tudi kopati. Gorice so jako jako pomrznjene tako, da se niti za drugo leto ni nadejati posebne bratve. — Reklamacije za dačo se delajo povsod marljivo naprej. Marsikdo se je začudil, ko je videl pri županu svoj „izpis“ za reklamacijo, kolikor mu grunt dobička nese razven vseh potroškov, a še mora češče, posebno proti sprotoletju, kupiti kruha! — No, če bi kde tistim „šulverejnarjem“ zmajnkalo kakšnega „obmana“ ali pa „agenta“, mi Malenedeljčani imamo enega takšnega, ki bi za toti posel prav sposoben bil, a mi bi se ga srca radi iznebili. Noge ima dobre, tudi jezika se mu ne vnoža. S kraja je še delal precej „kšefte“ zdaj pa je uže celo na kant pri našem sl. občinstvu. Govori se, da bodo pre Radoslavci morali v svojej občini še eno šolo „povati“. No zakaj smo si pa farani s krvavimi žuli morali skupno šolo zidati! Ali bi ne imela še tista šola, ki bi se pre v Radoslavcih „povala“, prostora v novo sezidani šoli, v tistih izbah, kjer se hrani tista stara „ropotija“; in koliko nese to kr. šolskemu svetu dobička? To bi nam bilo ljubo razjasnenja. Radoslavski.

Iz Krškega na Kranjskem. (Poziv slovenskim gg. učiteljem, pripravnikom in šolskim prijateljem!) Odkar se uče naši otroci slovensko čitati, odkar se rabi slovenski abecednik v naših začetnih šolah, pogrešamo vsi učitelji in odgojitelji te nežne mladine slovenskega navoda za poučevanje na najnižjej stopinje narodne šole. Posebno pa primanjkuje take knjige mladim nastoplim učiteljskim močem in zlasti še pripravnikom, katerih velika naloga je ravno v tem, da se urijo v navodu, kako jim bode postopati s prvenci ljudske šole. V nemškem jeziku ima učitelj na razpolaganje več navodov te vrste, naj imenujem samo Hermanovo „Unterklasse“ in Saatzerjev: „Das erste Schuljahr.“ V slovensčini smo še vedno brez te tako potrebne pomožne knjige, da si bi bila uže zdavna mnogim učiteljem in pripravnikom dobro služila in dasiravno se je o tej stroki po šolskih listih vže veliko pisalo. Ker se je nadejati, da bode po učiteljskih kmalu dovoljeno tudi s pomočjo

slovenskih knjig pripravljati se za bodoče podučevanje v slovenskih šolah in ker je marsikteri učitelj tako knjigo uže davno želel; zato sem se odločil spisati in založiti takov „navod za podučevanje prvencev“, ako bi me gg. sodrugi in šolski prijatelji pri tem podpirati blagovolili. Predno morem dati namreč v tisk knjigo, katerej bode cena 60 kr., vabim na obilo naročevanje vse prijatelje pravega napredka naših šolskih razmer, do bodem vsaj nekoliko poročstva imel za uspeh tega podjetja! J. Lapajne, šolski voditelj.

Iz Konjic 21. sušca. (Javen preklie — prošnja do poslancev.) V dopisu s Konjic lanskega l. štev. 45. „Gospod.“ je bilo c. k. okr. glavarstvo v Celji pohvaljeno, da na slovenske dopise tudi slovenski odgovarja. To moramo zdaj očitno preklicati, ker okr. glavarstvo na slov. dopise nemški odgovarja! Čudno! Ko je lani binokostni pondeljek pri sv. Jurju drž. poslanec, g. dr. Vošnjak shod volilcev bil sklical ter so narodni kmetje z veliko navdušenostjo tirjali slovenskega uradovanja pri okr. gospôski in marsiktero napako v tem oziru precej ostro grajali, je navzoči g. komisar v eni sapi zagotavljal, da se vse slovenski rešuje. Da to ni res, je priča ta dopis. Naše gg. drž. poslance pa opozorujemo na to, da ob priliki debate o drž. proračunu take nepristojnosti vladi povejo. Če niste začeli že Drava in Sava nazaj teči, mora vendar skoro priti narodnostna postava, ki bo samovolji oblastni enkrat za vselej konec storila.

Iz gornje Savinjske doline. (Prošnja do poslancev.) Da je v Gornjem gradu nastavljen za adjunkta slovenščine nezmožni g. Jož. vitez Mulley, to se s tem našemu slovenskemu gornjegraškemu okraju zopet velika krivica godi. Okrajni odbor in zastop, razne občine urađujejo slovenski in s prebivalci se more edino le slovenski občevati, pa k temu se nam nemški uradnik nastavi! Vprašati moramo, ali je za Slovence kaj ravnopravnosti? Tudi se o imenovanem gospodu govori toliko....., da si ga daleč od nas želimo, naj gre mimo cerkve sv. Jožefa pri Celji. Naši poslanci bi si najprisrčnejšo našo hvaležnost zaslužili, ko bi nam tega gospoda med Nemce hoteli poslati. Bržčas bi tudi njemu pogodili!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Največ dela imeli so državni poslanci ta teden z uravnavo hišnega davka; bati se je bilo, da se naša večina razbije; hvala Bogu, da se to ni zgodilo; naši poslanci so se prej dogovorili in potem brez ozira na liberalce mestom naložili večjega davka, a Tirolcem, Salburžanom, Predarlčanom in Dalmatincem, ki še dozda hišnega davka niso plačevali, dovolili znatnih olajšav. Minister dr. Dunajevski je predložil črtež preuredbe hudih sedanjih pristojbin (desetka) in

tudi nekako zakrit črtež o borznem davku. Naši poslanci s slednjim niso zadovoljni in je toraj slovenski poslanec g. Obreza s tovarši predložil drug črtež, ki bode borznim mogotcem in Judom globljeje v žepe segal. Boljši je pa vladin črtež zastraun pristojbin (Gebühren); za podedovanje in prepisovanje kmetskih posestev se bodo pristojbine znižale; pri prodaji posestev iz ene roke v drugo zniža se pristojbina od $3\frac{1}{2}$ na 3% . Ako pa kmetski starši dajo posestvo otrokom, plača se pristojbine samo $1\frac{1}{2}\%$. Če pa to kmetsko posestvo ni vredno nad 1000 fl., potem se plača le $\frac{3}{4}\%$. Kmetska posestva so pa tista, ki jih posestnik obdeluje sam s svojo družino. Kdor je toraj posestvo v najem dal, ta ni deležen tega poboljška. Naši poslanci n. pr. baron Goedel, so nam takšnih polajšav obetali in sedaj postanejo mož beseda. Liberalci nam kaj takšnega še niti obečati niso hoteli. — Sedaj pride na vrsto zemljiški davek in trdno upamo, da bodo naši poslanci tudi vseskozi pravo zadeli in vzlasti ostali složni, kar je glavna reč. Menje veseli smo delovanja v gosposki zbornici; tukaj hočejo liberalci g. Lienbacherjev predlog zavreči in sklenoti, naj vsak sam beračit gre k okrajnemu šolskemu svetu, ako hoče 13- in 14letnega šolarja doma za delo porabiti, pa ne kaznovan biti; minister Konrad se pa tako mlačno drži, da težko gledamo podporo, katero še vedno dobiva od naših poslancev; pozval je kot načelnika sekcijekega v svoje ministerstvo nekega italijanskega gospoda, ki čuje na ime Pozzi ter sluje kot odličan „verfassungstreuer“. To je vendar čudno. — V Korneuburgu je okrajni glavar županom naročil prirediti srenjskih kajh za starše, ki 13- in 14letne dece ne pošiljajo v šolo, kajti pri gosposki so ječe polne, a s platežem kaznovati ne gre, ker so ljudje preubogi. Tako poročajo dunajski listi. — Celjski sodnijski svetovalec plem. Schrey je v „Slov. Narodu“ opisan kot hud nasprotnik Slovencev; slovenske notarje in uradnike v Ptui in Ormoži zopet preiskuje. Litijski žandar Wagner je tožil župana g. Koblijarja, ker ga je ta gosposki ovadil, da je bil pijan, kedar so Vestenekovi pajdaši okna pobijali, a sodnijska preiskava je pokazala, da je župan prav storil, kajti žandar je bil popolnem pijan, da je cesto meril, vrhu tega so priče izpovedale, da je okrajni glavar Vestenek tudi bil zraven. Kranjci so se Kalteneggerja vendar znebili; odšel je na Dunaj! Ljubljansko hranilnico je nemčur Presnitz opeharil za 30.000 fl. — V Zagrebu bil je zopet potres; v državnem zboru ogerskem predložen je črtež o civilnem zakonu tako, da bodo Judje in kristijani sklepali pred svetno postavo veljavne zakone; v Banjiluki našli so v neke turškejši mošeji (cerkvi) mnogo orožja. Vzajemni ministri avstrijsko-ogerski so prepovedali vvažanje ameriških svinj, svinjetine in špeha. Zavoljo smrti ruskega carja bi se bilo po zgledu drugih spodobilo v državnej zbornici avstrijske izreči sočutje in